

**Wydział Filologii
Polskiej i Klasycznej
UAM w Poznaniu**

Wydział Filologii Polskiej i Klasycznej

Wykłady kursowe, wykłady fakultatywne, konwersatoria
fakultatywne

semestr letni 2024/2025

Poznań 2025

Instytut Filologii Polskiej

WYKŁADY KURSOWE

prof. dr hab. PRZEMYSŁAW CZAPLIŃSKI

prof. UAM dr hab. MARCIN JAWORSKI

POLSKA LITERATURA NAJNOWSZA

wykład kursowy, 30 godzin, III rok I stopnia

Wykłady omawiają kluczowe zjawiska literackie oraz polityczne i społeczne lat 1976-2010, dążąc do ich syntezy. W centrum zainteresowania będą m.in.: przemiany, jakim poddawała się poezja i proza tego okresu; światopoglądy artystyczne (i nie tylko artystyczne) literatury i jej twórców; najważniejsze nurty, mody i utwory; dorobek literacki Starych i Nowych Mistrzów.

prof. UAM dr hab. PRZEMYSŁAW MATUSIK

HISTORIA POLSKI 1795-1989

wykład kursowy, 30 godzin, I-III rok I stopnia

Wykład koncentrować się będzie na głównych problemach politycznych i społecznych dziejów Polski od trzeciego rozbioru do Trzeciej Rzeczypospolitej, obejmując między innymi zagadnienia przemian polityczno-ustrojowych w wieku XIX, polskich strategii przetrwania pod zaborami (od programu powstańczego, przez pracę organiczną, do koncepcji ugody); problematykę kształtowania się odrodzonego państwa polskiego po I wojnie światowej, konfigurację społeczną i polityczną II Rzeczypospolitej, genezę PRL-u, zmiany polityczne po 1945 r. i kwestię ruchów opozycyjnych od PSL-u do Solidarności.

prof. UAM dr hab. IRENA GÓRSKA

DRAMAT XX I XXI WIEKU

wykład kursowy, 30 godzin

Wykład jest propozycją dla studentów zainteresowanych rozwojem i przemianami dramatu XX i XXI wieku. Poszczególne tematy zostaną zaprezentowane w dwóch zasadniczych ujęciach – w planie zbliżeń będą to poetyki autorskie (m.in: Witkacego, Gombrowicza, Różewicza, Kajzara, Białoszewskiego) i formacje (np. absurdyści, brutalisci czy twórcy współczesnego dramatu polskiego spod znaku „pokolenia porno”). W planie szerszym omówione zostaną wybrane zagadnienia z zakresu estetyki i teorii dramatu (np. związki dramatu i teatru, sposoby ujawniania się podmiotu w dramacie, gatunkowe rekonfiguracje współczesnych form dramatycznych, dramatyczność i dramatyzacja, wizualność dramatu i jego relacje z innymi sztukami, rozwój nowych i dawnych kategorii estetycznych). Prezentowane tematy będą zatem wpisane w różne perspektywy (m.in. genologiczną, estetyczną, filozoficzną).

prof. UAM dr hab. GABRIELA DZIAMSKA-LENART

LEKSYKOLOGRAFIA POLSKA

wykład kursowy, 30 godzin, I-III rok I stopnia

Podczas pierwszych wykładów studenci zapoznają się ogólnie z metodami opracowywania słowników, z ich rodzajami. W następnej kolejności wykładowca dokona historycznego przeglądu dawnych opracowań leksykograficznych, a następnie skoncentruje się na współczesnych słownikach. Osobny cykl wykładów zostanie poświęcony szeroko rozumianej sferze leksykografii cyfrowej. Kolejno zostaną omówione takie zagadnienia, jak biblioteki cyfrowe, wersje cyfrowe dawnych i nowych słowników, kartoteki, korpusy i kompendia elektroniczne.

prof. UAM dr hab. AGNIESZKA KWIATKOWSKA
LITERATURA I ŻYCIE LITERACKIE PO 1918 ROKU
wykład kursowy, 30 godzin, III rok I stopnia

Wykład Literatura i życie literackie po 1918 roku ma charakter przekrojowy i porządkujący, pomaga w przygotowaniu się do egzaminu z historii literatury, przybliża najważniejsze zagadnienia, postaci i utwory dwudziestolecia międzywojennego (w pierwszym semestrze) oraz czasów wojennych i współczesnych (w drugim semestrze). Problemy z zakresu historii literatury ukazane są na tle życia kulturalnego, realiów epoki i biografii twórców. Wykłady, które proponujemy są też projektami autorskimi, świadectwem naszych pasji, zatrudnień badawczych i metodologicznych wyborów – spotkania przygotowane przez Agnieszkę Kwiatkowską mają charakter feministyczny oraz zawierają elementy dotyczące literatury dla dzieci i młodzieży (prezentacji najważniejszych przedstawicieli poszczególnych nurtów i ugrupowań towarzyszyć będą pytania o miejsce poetek i pisarek w procesie historycznoliterackim, znaczną część uwagi poświęcimy niszowym i pomijanym zjawiskom oraz zapomnianym a ważnym tekstom pisanym przez kobiety), wykłady Sylwii Panek są podsyte kontekstem filozoficznym (dokonania krytyki literackiej oraz największych nowatorów dwudziestolecia przedstawione zostaną w dwóch perspektywach – literaturoznawczej i filozoficznej). Mamy nadzieję, że tak pomyślana całość nie tylko uporządkuje wiedzę z zakresu historii literatury, ale stanie się też inspiracją w poszukiwaniu własnych tematów badawczych.

prof. dr hab. GRZEGORZ RAUBO

DZIEJE LITERATURY STAROPOLSKIEJ I OŚWIECENIA

wykład kursowy, 30 godzin, I rok I stopnia

Wykład skoncentrowany będzie na wybranych zagadnieniach literatury średniowiecza, renesansu, baroku i oświecenia. W ramach wykładu omówione zostaną następujące zagadnienia: 1) Idea wielkiego łańcucha bytu w epoce średniowiecza; 2) Średniowieczny „duch porządku”: encyklopedie i summy; 3) Historiografia średniowieczna; 4) Doświadczenie świętości w świetle hagiografii i literatury apokryficznej; 5) Średniowieczna ars moriendi; 6) Humanizm renesansowy; 7) Godność człowieka i refleksja o „ślachetności a zacności płci niewieściej” w renesansowym piśmiennictwie europejskim i polskim; 8) Speculum vitae: literatura parenetyczna w dobie odrodzenia; 9) Literatura wobec reformacji; 10) Utopia w literaturze dawnej Europy i Rzeczypospolitej; 11) Barokowa poezja metafizyczna; 12) Ut pictura poesis. Związki literatury i sztuk plastycznych w okresie baroku (emblematyka, ikonologia, poezja wizualna); 13) Konceptyzm barokowy: teoria i praktyka twórcza; 14) „Wszelka rzecz bywszy ginie”. Idea vanitas w literaturze i kulturze baroku; 15) „Umieć błyszczeć”. Ostentacja w literaturze i obyczajowości baroku; 16) Mirabilia baroku: monstra i komety; 17) Literatura popularna między „rzeczami ostatecznymi” a sowizdrzalskim światem na opak; 18) Religijne aspekty literatury polskiego baroku; 19) Encyklopedyzm barokowy między wymogami praktycyzmu a „kulturą ciekawości”; 20) Sarmacka formacja kulturowa w okresie staropolskim oraz w polskim „wieku światła”; 21) Klasycyzm – sentymentalizm – rokoko; 22) Religijność literatury drugiej połowy XVIII wieku w kontekstach tradycji i „oświecenia chrześcijańskiego”; 23) Kalendarze w kulturze literackiej polskiego oświecenia. Omówienie wszystkich epok zostanie poprzedzone odrębnymi wykładami, poświęconymi historii literaturoznawczej refleksji o każdej z nich. Przedstawieniu twórczości średniowiecza, renesansu, baroku i oświecenia towarzyszyć będzie prezentacja bogatego materiału wizualnego z zakresu dawnej książki, rękopisów iluminowanych, emblematyki, jak też kontekstów z obszarów historii nauki, historii sztuki (w szczególności malarstwa) oraz dziejów muzyki.

prof. dr hab. RADOSŁAW OKULICZ-KOZARYN

WPROWADZENIE DO HISTORII LITERATURY MŁODEJ POLSKI

wykład kursowy, 30 godzin, II rok I stopnia

Wykład jest przewodnikiem po Młodej Polsce, określającym współrzędne epoki, ukazującym jej wyznaczniki tak w sferze idei, jak i poetyki, prezentującym jej najważniejszych twórców i ich dzieła. Przywołując dobrze nam wszystkim znane Wesele Stanisława Wyspiańskiego, postawimy najpierw pytanie ważne dla epoki także ze względu na drugi człon jej nazwy – pytanie o ówczesny status Polski. W odpowiedzi na nie pomogą nam prace takich pisarzy geografów, jak Bronisław Chlebowski czy Wacław Nałkowski, podejmujących karkołomną próbę opisu, a zatem i ocalenia nieistniejącego kraju. Przyjrzymy się ośrodkom literackim w poszczególnych zaborach (Warszawa, Kraków, Lwów, Zakopane, Wilno), czasopismom wraz z ich redakcjami oraz związanym z nimi pisarzom. Osobne miejsce, z przyczyn oczywistych, zarezerwujemy dla Poznania. Nasze obserwacje poszerzymy też o ważne dla polskiej kultury centra w państwach zaborczych (Ryga, Dorpat, Petersburg, Lipsk, Berlin, Monachium, Bayreuth) i poza nimi (Paryż, Bazylea, Christiania, Londyn). Na koniec tej sekwencji wykładów prześledzimy historię nazwy Młoda Polska, sytuując ją wobec ruchów określanych analogicznie: Młoda Francja, Młode Niemcy, Młoda Skandynawia i in. Z kolei refleksja nad pierwszą częścią nazwy umożliwi nam dostrzeżenie pierwiastka modernizacyjnego ożywiającego Młodą Polskę, ambicji stworzenia nowej sztuki, „odmłodzenia” kultury, a w przyszłości wskrzeszenia kraju. W ruchu tym brali przedstawiciele aż trzech pokoleń, co zademonstrujemy przy pomocy tabeli. Ich dążenia niejednokrotnie motywowała radykalna świadomość odmienności czasu, postrzeganego najpierw jako czas schyłku, a następnie jako czas odrodzenia. Stąd potrzeba samoidentyfikacji, obfitość różnych – komplementarnych albo konkurencyjnych – prób nazwania dokonujących się właśnie procesów, a także nadania innym nazw epoce.

Scharakteryzujemy najważniejsze, pokazując też te, które się nie przyjęły. Kilka spotkań poświęcimy niezwykle ciekawemu i bardzo pomocnemu w zrozumieniu epoki zjawisku, dla którego proponowano nazwę „nerwozizmu”, a które w dzisiejszej historii literatury określa się mianem „wieku nerwowego”. Po nim – jako wyższą postać nerwozizmu – omówimy dekadentyzm, podlegający dalszemu stopniowaniu. Tu odwołamy się do stylów życia i postaw artystycznych właściwych bohemie i dandyzmowi. Następnie usystematyzujemy zasady rządzące sztuką symbolizmu i ekspresjonizmu – w ich różnych wydaniach. Osobne spotkanie dotyczyć będzie inspiracji dramaturgią muzyczną Wagnera. W trakcie charakterystyki prądów, także pomniejszych, korzystać będziemy z przykładów, czerpanych głównie z twórczości najznacześniejszych autorów epoki. Przerzucając pomost w stronę dwudziestolecia ukażemy między innymi zależność futuryzmu od wcześniejszych koncepcji, co jest faktem ciągle bardzo mało znanym. Jeżeli czas pozwoli, głos oddamy również krytyce, by ukazać zawarte w niej, niejednokrotnie antagonistyczne wizje Młodej Polski. W podsumowaniu powiemy o modernizmie jako swego rodzaju „nad-izmie” i kilku zasadniczych, a różniących się między sobą ujęciach tego terminu. Na ostatnim spotkaniu zarysujemy koncepcję młodopolskiej wariacyjności, która pozwala spojrzeć na epokę z dotąd niewykorzystanej (albo bardzo mało wykorzystanej) perspektywy i w pełni docenić jej artyzm. Ostateczne słowo – podobnie jak pierwsze – należeć będzie do Wyspiańskiego jako autora Wesela.

1. Twórcom młodopolskim przyświecał ideał syntezy sztuk, dlatego wykład, choć dotyczy przede wszystkim literatury, zawiera liczne odniesienia do sztuki i muzyki końca XIX i początku XX wieku. Jest on obficie ilustrowany reprodukcjami obrazów i wzbogacony o przykłady muzyczne.
2. Wykład wykorzystuje, rzecz jasna, wcześniejsze ustalenia historycznoliterackie, ale w znacznej mierze stanowi nowe, autorskie ujęcie epoki. Przy okazji oszczędza słuchaczom trudu błędzenia po niekiedy zdezaktualizowanych już opracowaniach i pozwala dobrze przygotować się do egzaminu.

prof. UAM dr hab. SYLWIA PANEK

HISTORIA FILOZOFII

wykład kursowy, 30 godzin, I-III rok I stopnia

Celem wykładu jest wprowadzenie studentów w podstawowe zagadnienia filozofii zgodnie z jej historycznym ukształtowaniem. W trakcie zajęć omówiona będzie filozofia zachodnia w zarysie historycznym, od starożytności po współczesność. Szczególna uwaga zostanie poświęcona tym koncepcjom i kierunkom filozoficznym, których znajomość jest warunkiem rozumienia zagadnień historyczno- i teoretycznoliterackich.

prof. UAM dr hab. PIOTR DOBROWOLSKI

DRAMATYCZNA I PERFORMATYWNA TEORIA LITERATURY

wykład kursowy, 30 godzin, III rok I stopnia

Wykład fakultatywny, podczas którego zaprezentowane i omówione zostaną praktyki, zjawiska oraz pojęcia występujące w polu literatury dramatycznej, dramaturgii i performansu kulturowego (tak w wymiarze antropologicznym, jak i estetycznym) w kontekście współczesnych teorii literatury. Znane z projektów dramaturgicznych i praktyk widowiskowych techniki tworzące wizje przestrzeni, czasu oraz działania, podobnie jak oddziaływanie na emocje oraz różnorodne zmysły ich odbiorców – dźwiękowość, wizualność, cielesność czy afektywność – stanowią punkty odniesienia wielu praktyk literackich i koncepcji literaturoznawczych. Znajomość historii dramatu oraz współczesnej dramaturgii światowej, podobnie jak wiedza na temat funkcjonowania tekstu w teatrze, koncepcji dramaturgicznych, a także twórczości adaptacyjnej i inscenizacyjnej, pozwala lepiej zrozumieć i opisać mechanizmy funkcjonowania literatury i jej oddziaływania na czytelniczki oraz czytelników. Przykładowe tematy kolejnych wykładów dotyczyć będą podstawowych pojęć (dramat, dramaturgia, performans); literackiej i teatralnej teorii dramatu; tekstu dramatycznego w działaniu (Oliver Taplin); tekstu literackiego we współdziałaniu z odbiorcą (od Umberto Eco do Dereka Attridge'a); praktyk ożywiania archiwum (Diana Taylor); performatywnego kształtowania historii przez historiografię, prozę historyczną (Hayden White) czy re-enactment w kontekście polityki pamięci; miejsca Innego; ciała tekstu i cielesności w tekście; literatury zmysłów; twórczości zaangażowanej i angażującej.

WYKŁADY FAKULTATYWNE

dr MONIKA BŁASZCZAK-STACHOWIAK
ESTETYKA LITERACKA
wykład fakultatywny, 30 godzin

Zajęcia mają na celu zaznajomienie studentów z historią estetyki na różnych etapach jej rozwoju, pokazanie powiązania sposobów rozumienia nauki z etapami rozwoju estetyki: (przeddyscyplinarnym i dyscyplinarnym oraz transdyscyplinarnym i performatywnym), przedstawienie związku estetyki z innymi dziedzinami wiedzy (literaturoznawstwo, filozofia, historia sztuki, psychologia, socjologia, antropologia etc.), zaproponowanie nowego dyskursu łączącego estetykę z dramatycznym i performatywnym literaturoznawstwem. W wymiarze praktycznym zajęcia te służą doskonaleniu umiejętności krytycznej analizy różnych pojęć z zakresu estetyki i umiejętności ich odniesienia do konkretnej teorii sztuki oraz zdolności interpretacji zjawisk w różnych.

prof. UAM dr hab. KATARZYNA KRZAK-WEISS
HISTORIA KSIĄŻKI
wykład fakultatywny, 30 godzin

Przedmiotem zajęć jest historia książki od jej narodzin aż po czasy nam współczesne. Podczas kolejnych wykładów omawiane są najważniejsze etapy w dziejach książki, a wywód uzupełnia bogaty materiał ilustracyjny.

KONWERSATORIA / WARSZTATY FAKULTATYWNE

dr WOJCIECH HOFMAŃSKI

GRAMATYKA OPISOWA JĘZYKA POLSKIEGO (DLA CUDZOZIEMCÓW- STYPENDYSTÓW)

warsztat fakultatywny, 30 godzin

Zajęcia przeznaczone są dla zagranicznych studentów przebywających na stażach stypendialnych (przede wszystkim słuchaczy studiów polonistycznych i polonoznawczych) oraz cudzoziemców, którzy są studentami WFPIK na kierunkach niepolonistycznych. Proponowana tematyka odnosi się do organizacji dźwiękowej, a także do zagadnień morfologicznych oraz składniowych. Uczestnictwo w kursie ma przełożyć się na umiejętność poprawnego opisu struktur językowych współczesnej polszczyzny.

prof. UAM dr hab. BARBARA SOBCZAK

NEGOCJACJE

warsztat fakultatywny, 30 godzin

Wszyscy jesteście negocjatorami. Negocjujemy na co dzień w sytuacjach zawodowych i prywatnych, zawsze, gdy komunikujemy się z ludźmi, którzy mają inne potrzeby lub interesy niż my. Negocjacje to jeden ze sposobów rozwiązywania konfliktów, a te są w życiu nieuniknione. Dlatego warto rozwijać swoje umiejętności negocjacyjne.

Zajęcia nastawione są na poznawanie zasad negocjacji i opanowanie praktycznych umiejętności negocjacyjnych. Należy nastawić się na dużo praktycznych ćwiczeń. Uczestnicy poznają rodzaje negocjacji, taktyki negocjacyjne i triki, które od razu będą mogli sprawdzić w praktyce.

prof. UAM dr hab. MAGDALENA PIOTROWSKA
(NIE)PEŁNOSPRAWNOŚĆ-TEATR-PERFORMANS
konwersatorium fakultatywne, 30 godzin

Fakultet przeznaczony jest dla osób zainteresowanych problematyką niepełnosprawności (*disability studies*). Odwołanie do różnorodnych kontekstów pozwoli analizować temat w odniesieniu do współczesnego teatru i performansu, prześledzić proces otwierania przestrzeni publicznej i wzmożoną refleksję o reprezentacji odmienności (psycho)fizycznej w kulturze [np. freak shows; cielesność (nie)normatywna; wykluczenie i stygmatyzacja]. Obok zagadnień teoretycznych i praktycznych, mówiących o sposobach uobecnienia niepełnosprawności; miejsca i roli, obecne będą też rozważania dotyczące narzędzi, języka czy estetyki. Omówione zostaną również i inne zagadnienia (sztuka tworzona przez osoby niepełnosprawne; niepełnosprawność jako motyw działań artystycznych; aktor/widz z niepełnosprawnością; ciało jako medium estetycznego doświadczenia; choreografia inkluzywna; hiperwidoczność w teatrze; tworzenie scenografii; teatr i jego wymiar estetyczny i etyczny). Przedstawione zostaną również modelowe projekty teatralne/performatywne (m.in. Teatr 21).

prof. dr hab. JACEK WACHOWSKI
WSPÓŁCZESNA DRAMATURGIA ŚWIATOWA
konwersatorium fakultatywne, 30 godzin

Konwersatorium ma na celu przygotowanie Studentów i Studentek do samodzielnej interpretacji współczesnych utworów dramatycznych, pochodzących z różnych obszarów kulturowych. W ramach zajęć zostaną zaprezentowane teksty wyznaczające najważniejsze nurty formalnych i estetycznych eksperymentów. Ich analiza będzie okazją do prześledzenia zmian estetycznych, jakie dokonały się w światowej dramaturgii (a także praktyce teatralnej), jak też pogłębienia refleksji na temat zmieniających się kategorii stylistycznych, formalnych, oraz społeczno-politycznych kształtujących praktyki dramaturgiczne. Konwersatorium będzie również okazją do refleksji na temat gatunkowych pokrewieństw i powinowactw występujących między formami dramatycznymi i innymi gatunkami literackimi, a także szansą na przyjrzenie się narzędziom, za pomocą których dzieła dramatyczne są współcześnie badane.

prof. UAM dr hab. BŁAŻEJ OSOWSKI

dr hab. PAULINA MICHALSKA-GÓRECKA

JĘZYKOWO-KULTUROWE ASPEKTY POGRANICZA. ZIELONA GÓRA I LUBUSKIE
konwersatorium fakultatywne, 30 godzin

Zapraszamy do udziału w kolejnej edycji zajęć fakultatywnych zatytułowanych „Językowo-kulturowe aspekty pogranicza”. Tym razem wybieramy się na pogranicze polsko--niemieckie – do pięknej Zielonej Góry, by poznać język i kulturę województwa lubuskiego, w którego skład wchodzi aż czterech krain historycznych: ziemi lubuskiej, Wielkopolski, Dolnego Śląska, a także Łużyc Dolnych. Będzie to już 10 edycja naszego cyklu.

Zajęcia składają się z dwóch modułów – stacjonarnego i wyjazdowego. Część stacjonarna odbywa się w Poznaniu i ma postać zajęć konwersatoryjnych, na których poznajemy historię i kulturę (ze szczególnym uwzględnieniem aspektu językowego) regionu od strony teoretycznej. Moduł wyjazdowy to warsztaty, w czasie których doświadczymy Lubuskiego już nie teoretycznie, lecz na własnej skórze. Warsztaty odbędą się pod koniec semestru (zazwyczaj wyjeżdżaliśmy na 4 dni na przełomie maja i czerwca) w Zielonej Górze. Postaramy się o dofinansowanie kosztów takich jak przejazd i nocleg (zawsze się to udawało). Ze względu na wyjazd zajęcia nie odbywają się co tydzień.

Fakultet jest adresowany do studentów wszystkich roczników, którym bliskie są zagadnienia językoznawcze ujmowane w szerokim kontekście kulturowym.

prof. UAM dr hab. BEATA PRZYMUSZAŁA

POSTPAMIĘĆ W LITERATURZE I KULTURZE WSPÓŁCZESNEJ
konwersatorium fakultatywne, 15 godzin

Zajęcia wprowadzają w ważny problem współczesnej kultury, którym jest kształtowanie się postpamięci. Termin ten zostanie omówiony w kontekście relacji z historią i pamięcią, w szczególności z pamięcią kulturową. Istotnym kontekstem pozostanie też kwestia przekazu traumatycznego. Analizie poddane zostaną wybrane utwory (m.in. *Maus* Spiegelmana, *Utwór o matce i ojczyźnie* Keff, poezja Kwiatkowskiego i Tkaczyszyna-Dyckiego). Przyjrzymy się też pojawiającym się zjawiskom postpamięciowym we współczesnej sztuce (filmy, sztuka krytyczna).

dr hab. JUSTYNA KOBUS

WIELKOPOLSKI ROK OBRZĘDOWY
konwersatorium fakultatywne, 15 godzin

Proponowane zajęcia mają na celu zapoznanie słuchaczy z mniej i bardziej znanymi zwyczajami bożonarodzeniowymi i wielkanocnymi w Wielkopolsce, łącznie z tymi, które już nie są praktykowane, jak i rekonstruowanymi. Będziemy starali się sięgać do źródeł powszechnie znanych tradycji i śledzić drogę ich ewolucji. Odsłuch oryginalnych nagrań z eksploracji terenowych pozwoli poznać język naszych informatorów oraz zwiększyć wiedzę na temat postrzegania tradycyjnych praktyk dawnych i współczesnych mieszkańców wsi i małych miast.

Zajmiemy się także wskazaniem elementów wspólnych dla omawianych zwyczajów w różnych regionach Polski, niekiedy nawet szerzej – uwzględnimy tło słowiańskie.

Niektóre elementy tradycji swoimi korzeniami sięgają odległych krajów europejskich (zachód, południe), a nawet dalekiej Azji – sprawdzimy jakie to elementy polskiej obrzędowości. Przyjrzymy się czynnikom wpływającym na zanik pewnych praktyk oraz tym, które sprzyjają trwaniu tradycji.

Na warsztat weźmiemy dokumenty fonograficzne i papierowe (słowniki, atlasy lingwistyczne i etnograficzne) oraz fizyczne artefakty kulturowe.

mgr AGNIESZKA GÓRNA

POPKULTURA FANTASTYCZNA W TŁUMACZENIU
konwersatorium fakultatywne, 30 godzin

Fakultet dedykowany jest wszystkim zainteresowanym funkcjonowaniem szeroko pojętej fantastyki w obrębie tak zwanej popkultury oraz problematyką jej przekładu. Zajęcia są propozycją wspólnego namysłu nad różnorodnymi (i nie tak oczywistymi) zagadnieniami związanymi z tłumaczeniem zarówno fantastyki literackiej, jak i jej audiowizualnej odmiany. Zastanowimy się na przykład: Jak pojedynczy ślad kulturowy buduje uniwersum gry wideo? Jak straszy przekładana groza? I czy banshee to szyszymora?

Fakultet poświęcony jest tłumaczeniom z języka angielskiego na polski, choć mile widziane będą propozycje dodatkowych kontekstów.

dr MARCIN JAUKSZ

CINEMATOGRAPHIC DOORS TO NINETEENTH-CENTURY LITERATURE (SHADES OF MODERNITY)

konwersatorium fakultatywne, 30 godzin

The course's aim is to introduce important literary masterpieces of the later 19th and the beginning of the 20th century through their film adaptations. It will be a journey of how contemporary (more or less) cinema explores the traits of modernist sensibilities and to what extent cinematic excursions into the famous turn of the century are historic in nature only, and how much they become a search for identity of the cinema of the new millennium. A series of provocative questions will lead our attention through some significant adaptations towards authorial cinema aiming to grasp the flavor of the past long gone in order to reintroduce it as a perspective on the world that we can still – a century later - call our own.

dr MARCIN JAUKSZ

BOYHOODS AND GIRLHOODS. THE IMAGES OF GROWING UP IN THE CONTEMPORARY EAST-CENTRAL EUROPEAN CINEMA

konwersatorium fakultatywne, 30 godzin

On one hand – Richard Linklater's recent American masterpiece: Boyhood, on the other, positioned as a system of mirrors – the most prominent and interesting films of the past twenty years from various countries of Central and Eastern Europe concerned with the topics of growing up and coming of age. The course will be an engaging experience of reading through visual codes of growing up in modern mainly Polish, but also Czech, Romanian, German, Russian and Hungarian cinema and television and some literary projects dealing with the theme. Various film poetics developed by industry beginners as well as by long cherished film authors in the context of cultural, social and political changes of the past two decades in this rapidly developing region will offer an interpretative challenges that we will take on together in class or that participants will deal with individually within the projects of their choosing.

prof. UAM dr hab. KATARZYNA LISIECKA
DROGOCENNY MIT TRAGEDII... NAWIĄZANIA I RENOWACJE
konwersatorium fakultatywne, 30 godzin

Podczas zajęć przyjrzymy się różnym metamorfozom wzorca tragedii w dziełach europejskiej kultury. Interesować nas będą formy i gatunki nawiązujące do założeń tragedii, ufundowane dzięki potrzebie jej „wskrzeszenia” bądź będące rezultatem mierzenia się z jej „drogocennym mitem”. Co jest istotą tragediowej formy, wielokrotnie ujmowanej w przeróżnych odsłonach stylów, epok i wizji świata? Odpowiedzi poszukamy m.in. w dziełach Szekspira, w tragediach francuskiego klasycyzmu i w ich XVIII i XIX-wiecznych renowacjach, a także w późniejszych nawiązaniach do tej tradycji, podejmowanych w literaturze, w sztuce teatru dramatycznego i operowego oraz w wybranych arcydziełach filmowych.

mgr AGATA KNOPIK

NIE ŚMIAŁAM RUSZYĆ NOGĄ SPOSTRZEGŁSZY, IŻ KILKA ROBAKÓW PRZEZ NIEOSTROŻNOŚĆ ZDEPTAŁAM. RELACJE LUDZI ZE ZWIERZĘTAMI W POWIEŚCI U PROGU NOWOCZESNOŚCI W PERSPEKTYWIE EKOKRYTYKI
konwersatorium fakultatywne, 30 godzin

Podczas zajęć studenci będą mieli okazję rozpoznać i poddać analizie relacje ludzi i zwierząt w wybranych powieściach (m.in.: M.D. Krajewskiego (autora zawartego w tytule cytatu), M. Wirtemberskiej, J. Swifta). W odniesieniu do omawianych dzieł literackich poddamy dyskusji zagadnienia, pytania i hipotezy badawcze z następujących obszarów tematycznych:

1. Zwierzęta towarzyszące – pełnienie roli przyjaciela czy/i maskotki? Genderowe zróżnicowanie relacji.
2. Zwierzęta gospodarskie – podejście utilitarne: pożytki obustronne ludzi i zwierząt czy nadużycie? Bezmięsna dieta bohaterów.
3. Zwierzęta dzikie – jakie są granice respektu dla natury i jej zasobów?

prof. UAM dr hab. JAROSŁAW LIBEREK
NORMY WSPÓŁCZESNEJ POLSZCZYZNY
warsztat fakultatywny, 30 godzin

Istotą zajęć jest wspólna obserwacja najnowszej normy językowej jako faktu obiektywnego kształtującego się na podstawie uzusu. Mają one charakter prawie wyłącznie praktyczny. Po kilku spotkaniach wprowadzających studenci analizują, interpretują i oceniają pod kątem normatywnym autentyczne polskie teksty należące do odmiany ogólnej. Wyniki tradycyjnych dociekań filologicznych są konfrontowane z wynikami uzyskanymi przez takie maszyny, jak ChatGPT, Bielik 2.0 i najnowszy program powstający w Zakładzie Sztucznej Inteligencji UAM. Badane teksty pochodzą ze współczesnego archiwum Telefonicznej Poradni Językowej UAM oraz z prywatnego archiwum prowadzącego zajęcia. Przedmiotem rozważań są również przykłady różnych zjawisk językowych prezentowanych przez studentów.

prof. UAM dr hab. AGNIESZKA GAJEWSKA
KRÓTKIE FORMY PROZATORSKIE I FEMINIZM
warsztat fakultatywny, 30 godzin

W trakcie zajęć zajmiemy się interpretacją nowel i opowiadań pisanych przez prozaiczki zaangażowane w ruch emancypacyjny i feministyczny. Zajęcia mają charakter warsztatowy, skupimy się na pracy analityczno-interpretacyjnej, wskażemy na konteksty historyczne i polityczne, które wymuszają cenzurę obyczajową. Wśród omawianych utworów znajdą się opowiadania z różnych epok i z odmiennych kręgów kulturowych (od pozytywistycznych nowel, poprzez opowiadania noblistek, po opowiadania fantastyczno-naukowe).

Instytut Filologii Klasycznej

prof. UAM dr hab. MARIA MARCINKOWSKA-ROSÓŁ
**ANCIENT GREECE AND ANCIENT INDIA: AN INTRODUCTION TO
COMPERATIVE PHILOSOPHY**
konwersatorium fakultatywne, 30 godzin

Szczegółowe informacje znajdują się na stronie internetowej AMU-PIE:
<https://amupie.amu.edu.pl/1530/details>

dr ZELIHA BOZTILKI
TURKISH LANGUAGE II
lektorat z języka obcego, 30 godzin

Szczegółowe informacje znajdują się na stronie internetowej AMU-PIE:
<https://amupie.amu.edu.pl/1659/details>

dr ZELIHA BOZTILKI
**EXPLORING THE INFLUENCES OF MEDITERRANEAN IN CONTEMPORARY
TURKISH LITERATURE**
konwersatorium fakultatywne, 30 godzin

Szczegółowe informacje znajdują się na stronie internetowej AMU-PIE:
<https://amupie.amu.edu.pl/1657/details>

prof. dr ROBERT ALEKSANDER MARYKS

**THE POWER OF SUBVERSIVE LITERATURE: PARODIES, PROPAGANDA AND
PUBLIC OPINION IN EARLY MODERN EUROPE**

konwersatorium fakultatywne, 30 godzin

Szczegółowe informacje znajdują się na stronie internetowej AMU-PIE:

<https://amupie.amu.edu.pl/1681/details>

dr CARLO ALESSANDRO BONIFACIO

DIGITAL TOOLS FOR PHILOLOGY

konwersatorium fakultatywne, 30 godzin

(zajęcia online)

Szczegółowe informacje znajdują się na stronie internetowej AMU-PIE:

<https://amupie.amu.edu.pl/1859/details>

prof. dr hab. PIOTR BERING

WPROWADZENIE DO MEDIO- I NEOLATYNISTYKI

wykład fakultatywny, 30 godzin

1. Wprowadzenie w epokę. jej specyfika oraz periodyzacja.
2. Hagiografia jako typowy rodzaj literacki.
3. Liryka miłosna i jej ewolucja.
4. Historiografia jako podstawowa forma epiki.
5. Gatunki dramatyczno-teatralne.
6. Retoryka i poetyka średniowieczna.
7. Renesans a humanizm. Reformacja i jej znaczenie.
8. Renesansowe spory o status poety i poezji.
9. Początki nowożytnego dramatu.
10. Przemiany historiografii w renesansie i baroku.
11. Piśmiennictwo pragmatyczne encyklopedyczne.
12. Barokowa wizja świata i człowieka. Anioł Ślązak jako jej reprezentant.
13. Łacina jako język komunikacji i tożsamości.

Instytut Filmu, Mediów i Sztuk Audiowizualnych

prof. dr hab. GRZEGORZ ZIÓŁKOWSKI
HUMAN RIGHTS IN DOCUMENTARY CINEMA
wykład i ćwiczenia, 60 godzin

Szczegółowe informacje znajdują się na stronie internetowej AMU-PIE:
<https://amupie.amu.edu.pl/1699/details>

prof. dr hab. GRZEGORZ ZIÓŁKOWSKI
STAGE AND SCREEN: PERFORMANCE AND FILM INTERRELATED
warsztat, 30 godzin

Szczegółowe informacje znajdują się na stronie internetowej AMU-PIE:
<https://amupie.amu.edu.pl/1700/details>

Instytut Filologii Słowiańskiej

prof. UAM dr hab. WOJCIECH JÓŹWIAK

SUBIEKTYWNA HISTORIA KINA BUŁGARSKIEGO

konwersatorium fakultatywne, 30 godzin

Zajęcia mają na celu zapoznanie studentów z historią bułgarskiej kinematografii od końca lat pięćdziesiątych XX wieku aż po obrazy stworzone współcześnie. Prezentowane podczas zajęć filmy pozwalają ukazać najważniejsze momenty w rozwoju kina bułgarskiego, charakterystyczne zjawiska i motywy, podkreślające specyfikę kulturowo-polityczną regionu, a także ilustrujące związki kina bułgarskiego z filmem europejskim i światowym.